

MULTICONSULT

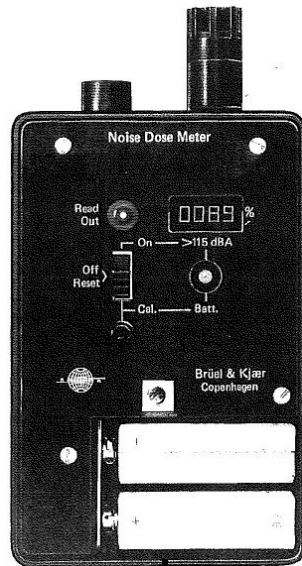

kompetent - kreativ - komplett

***Støyeksponering og områdestøy
Historisk utvikling og bakgrunn for ny NS4814***

*Kolbjørn Selvåg, Multiconsult
Tønnes Ognedal, SINUS*

Litt historikk

Frekvens
analysator

1940

1970

1950

Hørsel-
vern

1975

ISO 1999
1. edition

1990

ISO 1999
2. edition

1995

GUM

2003

EU direktiv
Arb,
miljøstøy

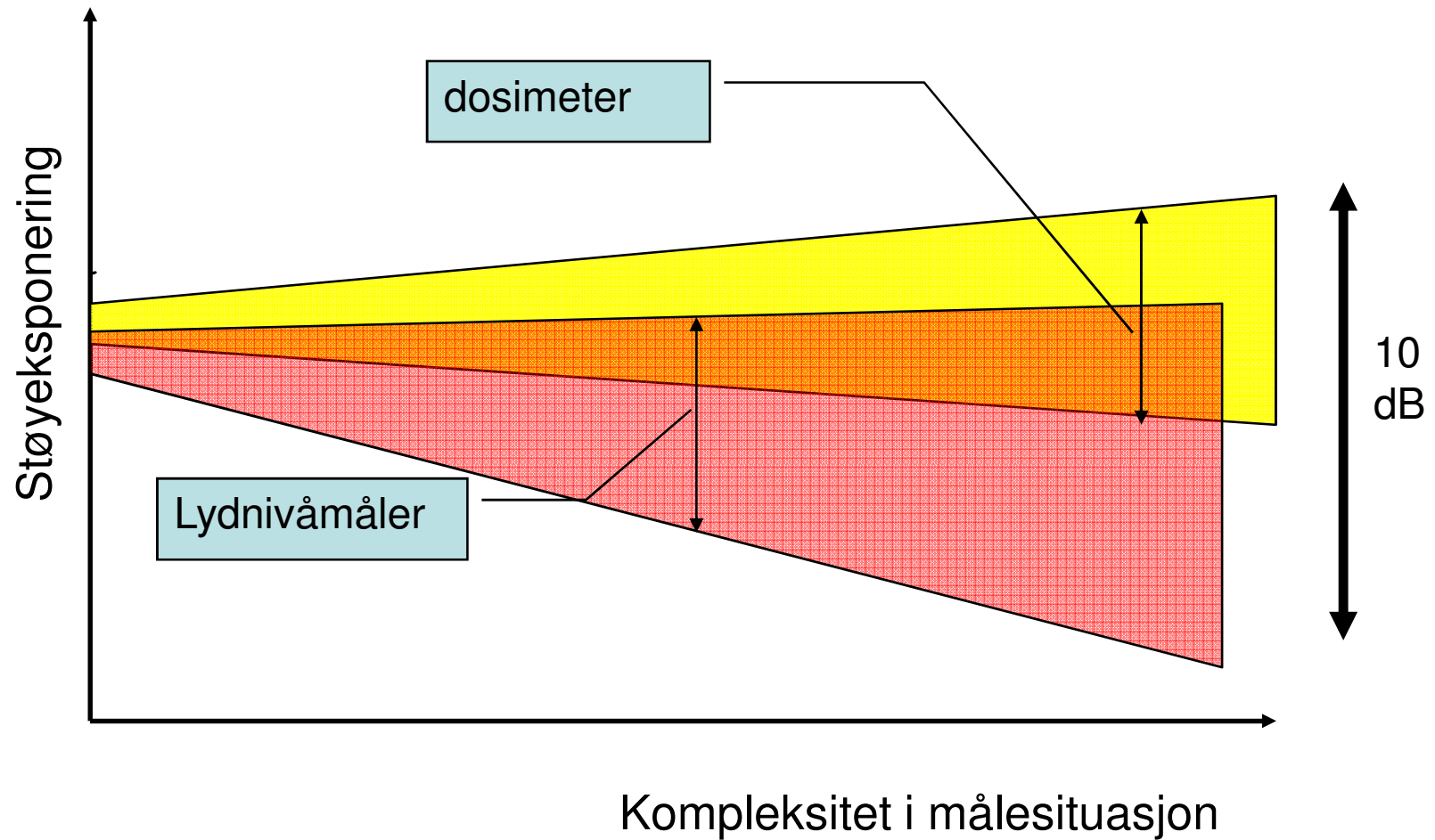
2007

ISO 9612

NS
4814

Usikkerhet i måling av eksponering - NS 4815

NS 4815 – Bestemmelse av støyeksponering

Reduksjon av usikkerhet

- Utføre god arbeidsanalyse
- Få oversikt over ulike arbeidsoperasjoner
- Vurdere mulige endringer fra dag til dag
- Bruke ”riktig” måleprosedyre (mikrofon/dosimeter)
- Velge representative mikrofonposisjoner
- Måle på representative situasjoner
- Redusere falske bidrag direkte på mikrofon
- Redusere uønskede kildebidrag
- Fokus på hva som innvirker på usikkerheten

Ny NS 4814

Akustikk – Bestemmelse av støybelastning i arbeidet – Områdelyd målinger og utarbeidelse av støykotecart

- Driftsanalyse (forhold, sykluser)
- Planlegging av målinger
  - innledende målinger
  - områdemålinger
  - støykotecart
- Gjennomføring
- Bestem måleusikkerhet
- Rapportering

Driftsanalyse

- Drifts- og arbeidsforhold
  - kartlegging av maskiner og utstyr
  - bestemme representative driftssituasjoner (en eller flere)
  - avvik fra driftssituasjon
- Sykluser
  - dekke variasjoner i lydnivå og tid
  - måletid 30 sek
- Dokumentering

Planlegging av målinger

- Innledende målinger
  - oversikt over variasjonen
  - nær grenseverdi?
- Områdemålinger
  - vurdering opp mot grenseverdier
  - riskovurdering for hørselskader
  - skilting av støysoner
  - begrense oppholdstid
- Støykotekart
  - grafisk fremstilling av målte nivåer

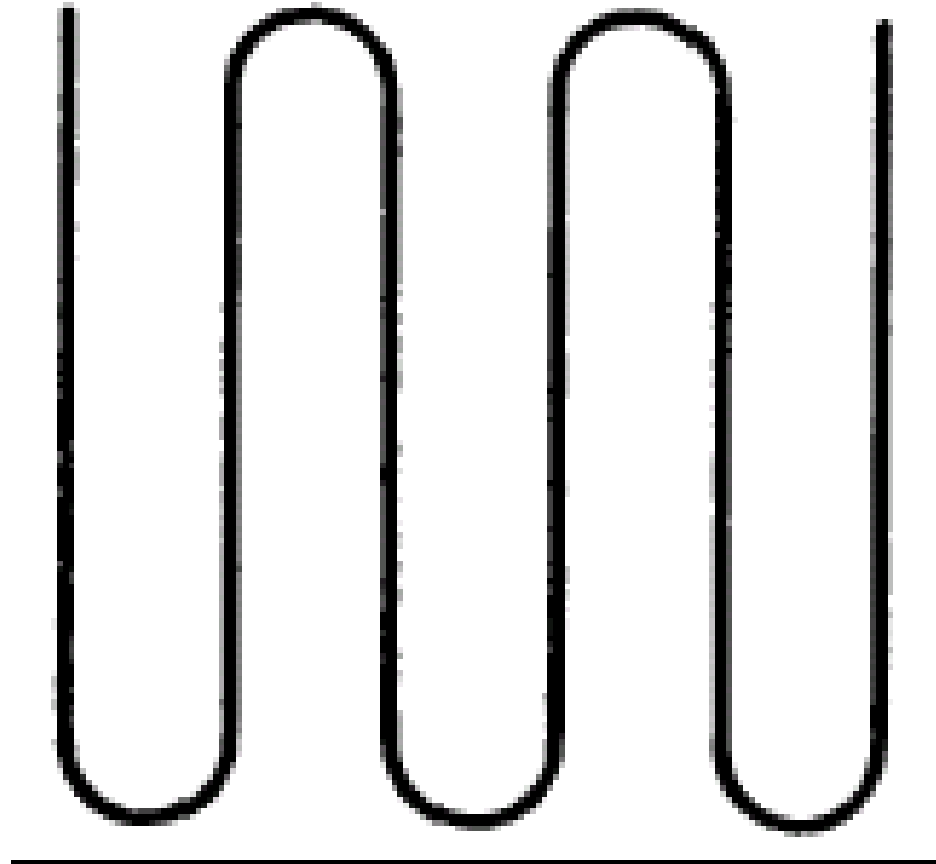
Områdemåling - gjennomføring

- Målemetoder
  - lokalt sveip
  - måling under vandring
- Antall målinger
  - 1 ved utarbeidelse av støykotecart
  - 3 målinger minimum ved vurd. av usikkerhet
  - 6 målinger ved tidsvariasjon > 3 dB

Lokalt sveip

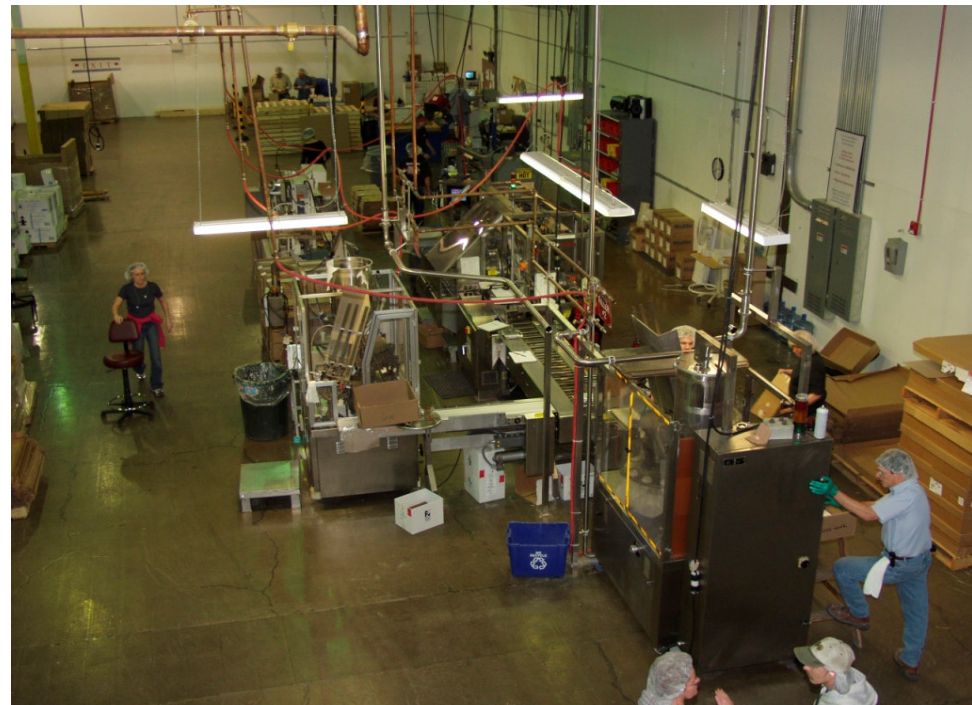

Måling under vandring

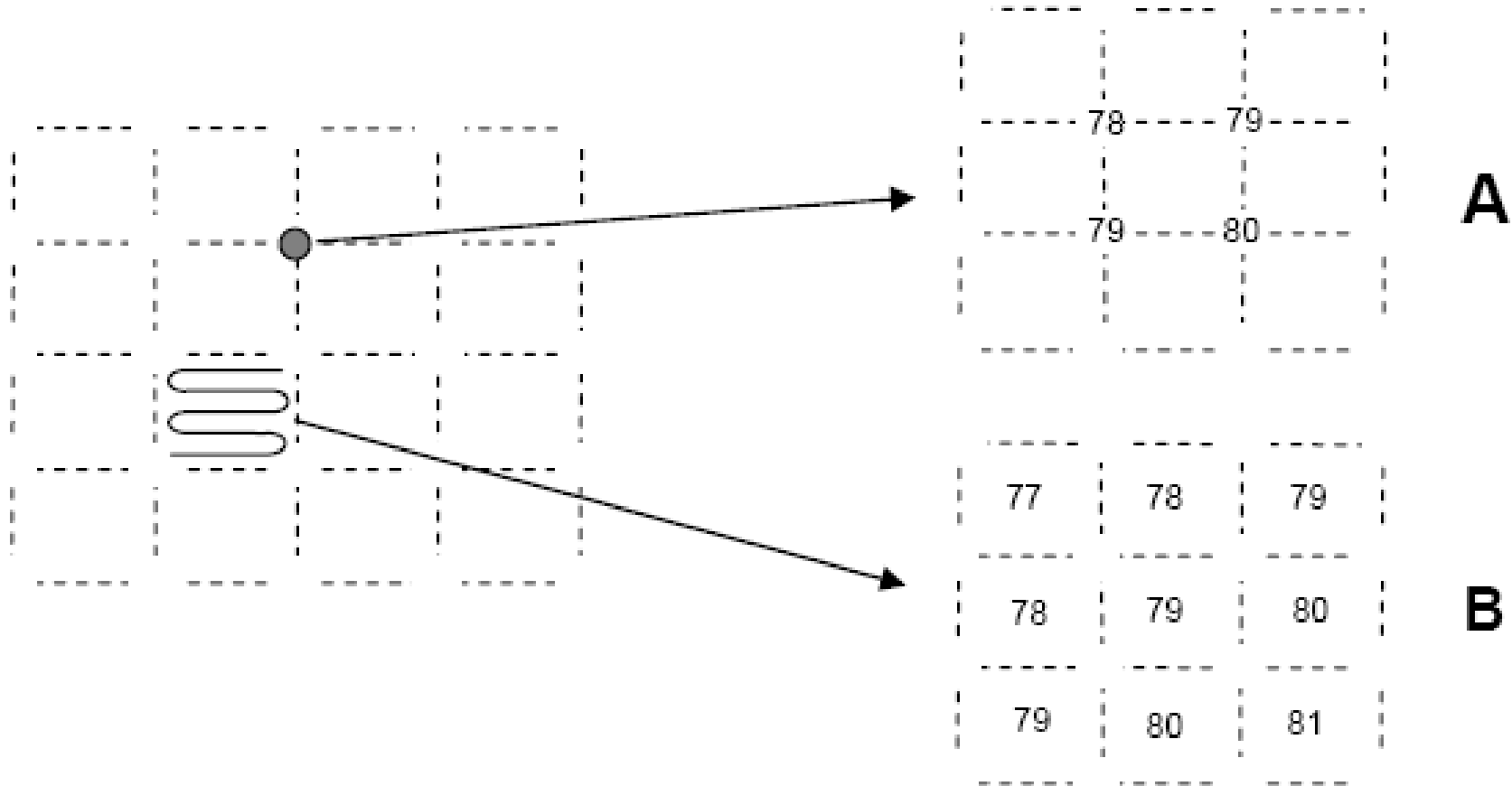

Støykotekart valg av detaljeringsnivå

- Romdimensjoner
- Variasjoner i lydnivå
- Utstyrstetthet
- Bemanning
- Operatørplasser
- Grenseverdi
- Ønsket detaljering

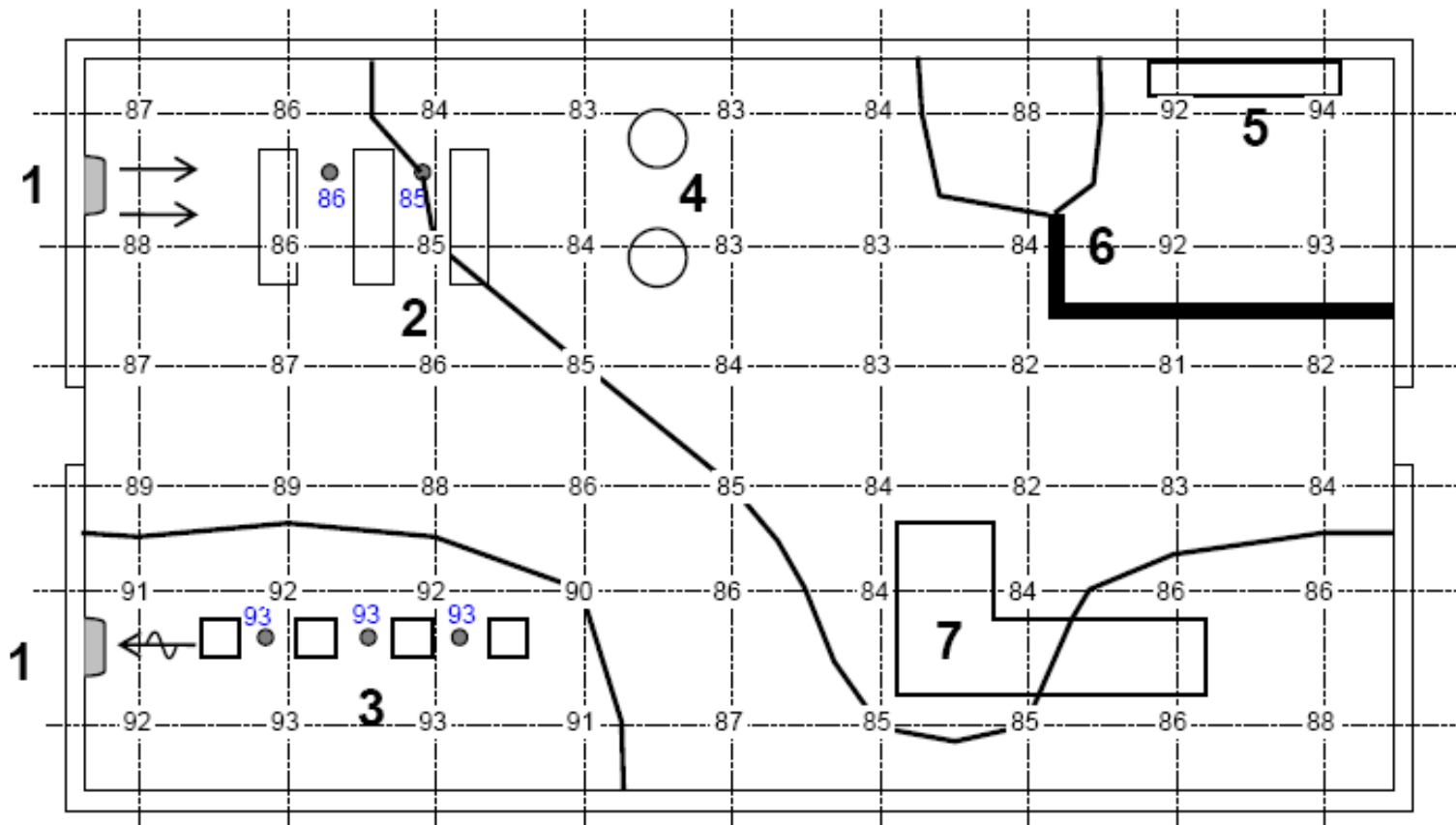

Støykotekart Målemetoder

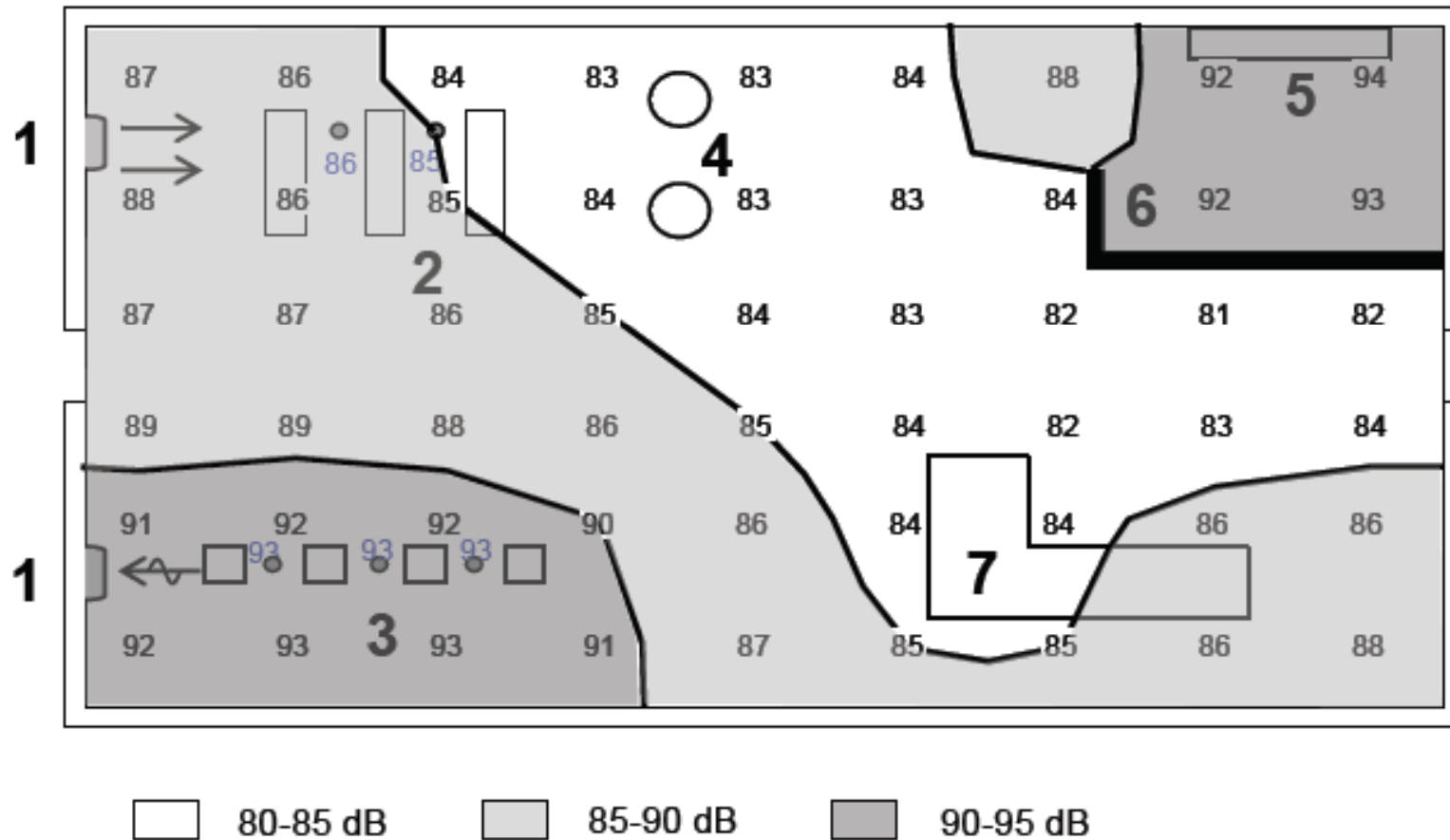
Støykotekart

Målesituasjon

Støykotekart

Uttegning av ferdig kart

Bestemmelse av usikkerhet

- Samlet standardusikkerhet (u)

$$u^2 = c_1^2 u_1^2 + c_2^2 u_2^2 + c_3^2 u_3^2$$

- u_1 - usikkerheten av måleverdier
- u_2 - usikkerheten for instrumentering
- u_3 - usikkerheten for valg av målepunkt
- c_1 , c_2 og c_3 er sensitivitetsfaktorene

- Utvidet usikkerhet U

$$U = 1,65 \times u$$

Bestemmelse av usikkerhet

Forenklet metode

Tabell B.2 – Tabell for beregnet største utvidede usikkerhet U

Antall målinger N	Største forskjell dB	c_1u_1 dB	c_2u_2 dB	c_3u_3 dB	u dB	$U = 1,65 \times u$ dB
3	1,0	< 1,0	0,5	0,5	< 1,2	< 2,0
3	2,0	< 2,5	0,5	0,5	< 2,6	< 4,2
3	3,0	< 4,0	0,5	0,5	< 4,1	< 6,5
6	4,0	< 1,6	0,5	0,5	< 1,7	< 2,8
6	6,0	< 3,0	0,5	0,5	< 3,1	< 4,9
6	8,0	< 4,0	0,5	0,5	< 4,1	< 6,5

Standard Norge- komité for NS 4814

- Komitéleder
  - Tønnes Ognedal - SINUS
- Prosjektleder Standard Norge
  - Iris Turunen Riise - Standard Norge
- Medlemmer
  - Asle Melvær   Norsk Hydro
  - Janne.L.Svensson   Petroleumstilsynet
  - Margareth Bardal   NTNU- Adm
  - Svein Arne Nordby   Norsonic
  - Frode Vatne   Arbeidstilsynet
  - Kolbjørn Selvåg   Multiconsult

Standardisering er gøy!